

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Zhaja vsak četrtletnik vsja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četr let 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Ujde „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če dosega 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne petivrtice za enkrat K 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezapre reklamacije so poštnine proste.

Ženska volilna pravica — zasluga Kmetске zveze.

Kmetška zveza že zmaguje z orožjem svojega programa leta in leta. Od svojih programnih točk ni nikdar kaj popustila, ampak si le še stavila takom časa vedno nove cilje, za katerih udeležitev se je vselej potegovala na vso moč. Pri preobratu si je napisala na svoj prapor zahtevo: Splošna ženska volilna pravica! Pri tej zahtevi naše Kmetске zveze so se posmihali lakavo liberalci, njihovi sinovi samostojni pa se niti zmenili niso za to programno točko Kmetске zveze, ker so bili uverjeni, da se ne bo udeležila.

Politično nagrado našemu vrlemu in za Jugoslavijo zaslužnemu ženstvu, o kateri smo že tolikanj pisali, ki jo je naše žensvo samo zahtevalo na svojih, smo izvojevali in desegli. Novi občinski volilni red, ki vsebuje tudi žensko volilno pravico, je od regenta podpisan in že izdan.

Sedaj pa, ko poseda naše žensvo svojo politično kolajno, so se ustrašili te pridobitve liberalci in še v zadnjem času napeli vse sile, da bi bili prepričani volilno pravico kmetškemu ženstvu. Njih vrazje nakane se jim niso posrečile, in naše ženske bodo tudi pri prihodnjih volitvah obračunale z nasprotniki njihovega političnega prava z : liberalci in samostojnimi. Pri podelitvi splošne ženske volilne pravice pa mora naše žensvo po deželi tudi spoznati, kako moč je dobila tem potom v svoje roke. Dolžnost našega vedno krščanskega žensva sedaj je, da bo to novo politično moč ženske volilne pravice izrabilo na korist veri in dobrobit naroda, to se pravi, da bo volilo v občini osebe, ki so krščanske po prepričanju in dejanju, ki so pristajši Kmetске zveze, ki je našemu kmetu tudi dala po možnosti to, kar mu je obljubljala v volilnem boju.

Odločno zahtevo Kmetске zveze — žensko volilno pravico imamo izvojevano po odposlancih in zastopnikih Kmetске zveze v Beogradu. Občinske volitve se bodo vršile pri nas v Sloveniji začetkom septembra in sicer z ozirom na volilno dolžnost v nedeljo, da bo lahko oddala vsaka ženaka svoj glas. Da pa bosta vsako naše dekle in žena poznali vsaj v glavnih obrisih novi volilni zakon za občine, se hočemo dotakniti v naslednjem glavnih točk tega zakona:

1. **Pravico voliti** imajo vsi 21 let stari državljani moškega in ženskega spola, ki bivajo 1 leto v občini. Voliti mora vsak osebno.
2. **Izvoljen** je lahko vsak moški in ženski državljani, ki je dopolnil 24 let in poseda volilno pravico.
3. **Voliti ne smejo**: vojaki, častniki in vojaški uradniki, dalje osebe, ki so pod očetovsko oblastjo in varštvom ter občinski reveži.

Starši, čuvajte mladino pred Sokoli!

Brezverski svobodomiselnici v Jugoslaviji, liberalci in komunisti, so zasnovali peklenski načrt — vzeti hočejo našemu ljudstvu najdražjo svetinjo: vero. Starejših ljudi, ki so v veri utrjeni, ne bodo preobrnili, to dobro vedo. Zato so se lotili mladine, ljudskošolske in odrasle.

Ze lansko leto je prosvetni odbor, v katerem so sedeli v veliki večini sami brezversni svobodomiselnici, izdelal za ljudske šole načrt, kojega pglavilni namen je, uvesti v šole brezverske vzgoje. O tistem šolskem načrtu smo že dovolj govorili in Kmetška zveza ga je na vseh svojih zborovanjih odločno zavrnila. Saj jemlje krščanski staršem in Cerki vse pravice, ki jih imajo do vzgoje otrok. In namesto versko-nravne vzgoje hoče imeti samo narodno-nravno vzgojo. Sedaj je učitelj dolžen otroke vzgajati v verskonravnem duhu, kot uči sv. vera; v nobenem predmetu ne sme smešiti vere. Po novem načrtu pa bi lahko svobodomiselnici učitelj v svojih urah nemoteno smešil vero, izpodbijal versko mišljenje otrok in tako sproti uničeval katehetovo delo in delo verne matere, ki je z velikim trudom vsadilo v srce svojih otrok verskega

4. **Voliti, a voljeni ne smejo biti**: občinski uradniki, uradniki oblastev, ki neposredno nadzorujejo občinsko upravo itd.

Izključene so tudi osebe, ki so bile obsojene radi hudodelstva ali prestopka tatvine, poneverbe, sleparstva, veriženja, tihotapstva itd. Slednjič tudi ženske, ki so bile obsojene radi izvrševanja nečisti obrti, ki so pod npravnostno policijskim nadzorstvom, pijanci in osebe, ki so v konkurzu.

5. **Število občinskih odbornikov**. Občinski odbor sestoji v občinah: z manj kot 500 prebivalci iz 10 odbornikov in 10 namestnikov; z manj kot 2000 prebivalci iz 16 odbornikov in 16 namestnikov; z manj kot 5000 prebivalci iz 24 odbornikov in 24 namestnikov; z manj kot 10.000 prebivalci iz 32 odbornikov in 32 namestnikov; z manj kot 20.000 prebivalci iz 36 odbornikov in 36 namestnikov; z manj kot 40.000 prebivalci iz 40 odbornikov in 40 namestnikov; s 40.000 ali več prebivalci iz 48 odbornikov in 48 namestnikov.

6. **Kandidatne liste**. Občinske odbornike je voliti po obveznih listah. Zato morajo stranke, ki se potegujejo pri volitvah, do določene roka predložiti županu kandidatno listo. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanim, z županovim podpisom, datumom in uradnim pečatom opremljenem tiskanem obrazcu, ki ga je dobiti pri županu.

7. **Volišča ne smejo biti** v gostilnah in v krčmah. Ženske morajo imeti volišče ločeno od moškega.

8. **Volilna dolžnost**. Vsakdo, ki ima po tem volilnem redu pravico voliti, je dolžan priti na volišče in oddati uradno glasovnico. Kdor se tej dolžnosti brez opravičenega razloga odtegne, se kaznuje z globo 20 — 200 K.

9. **Volilni imeniki**. Vsakemu volilcu je prepuščeno, da v uradnem prostoru ob navadnih urah, v dobi, določeni za razgrnitev volilnih imenikov, prepíše te imenike. Občina mora v ta namen napraviti vsaj tri poverljene prepise volilnih imenikov.

10. **Volilne izkaznice** in glasovnice. Vsem volilnim upravičencem je vsaj osem dni pred volitvijo vročiti volilne izkaznice in glasovnice.

Tak je na kratko opisan novi občinski volilni red. Dolžnost naših bralnih društev in mladinskih organizacij je, da pravočasno seznanijo naše ljudi z glavnimi točkami tega reda in vzbujajo zanimanje za volilno dolžnost. Občina je temelj vsake države in ta temelj mora postati pri nas v Sloveniji krščanski. Sedaj po izvojevanju zmagi na delo, da bomo splošno, volilno pravico prav porabili v procvit vere in naroda!

duha. Ta šolski načrt se je za zdaj moral umakniti pred ostro obsodbo ljudstva. Toda gotovo ga bodo o prvi priložnosti zopet skušali vsiliti ljudstvu.

Ker jim šolski načrt ni uspel, so ubrali drugo pot. Mladino, ljudskošolsko in odraslo, priganjajo k Sokolu. Sokol naj bi storil to, česar se jim v šolskem načrtu ni posrečilo: vzgajati mladino brezversko in krščanstvu sovražno. Sokol je veri skrajno sovražen. Sokoli sami tega ne taje. Starosta vseh Sokolov, dr. Pavel Pestotnik, je na sokolskem obnem zboru 11. febr. 1912 sam rekel: „Brez zmagovitega kulturnega boja (to je boja proti Cerki in veri) ne pričakujemo trajne zmage sokolskim idejam.“ Starosta Sokolov je s tem odkritosrežno priznal, da sta si vera in sokolstvo dva sovražnika in da se zmagoviti obstoj sokolske misli more pričakovati le, kadar bosta Cerkev in vera na tleh. Isti dr. Pavel Pestotnik je zapisal v „Sokolskem vestniku“ marca 1913 to-le: „Krščansko sveto-vno naznanje je v ostrem nasprotju s tendencami (težnjami) sokolstva.“ Ze sam Tyrš (ustanovitelj sokolstva) je učil, da naj sokolstvo deluje v svobodomiselnem duhu.“ V tem duhu sokolstvo res tudi delu-

je. Ne trdimo, da so vsi Sokoli že kar brezverci. Ker tudi brezverec človek ne postane naenkrat. Prva stopnja brezverstva je verska brezbržnost. Toda vse vodstvo, duh, vzgoja, mišljenje sokolske organizacije je veri sovražno. Če se v sokolski družbi zabavlja proti cerkvenim napravam in duhovnikom, če smešijo versko mišljenje in življenje, če prezirajo one, ki se hočejo zavedati tudi svojih dolžnosti do Boga: ali je potem čudež, če člani Sokola postanejo versko brezbržni, sčasoma pa mnogi veri naravnost sovražni? Ze svoj šolski naraščaj (šolarje) navaja Sokol k temu, da se ne menijo za cerkvene zapovedi. V nedeljo, 30. maja t. l., je imel ljubomerski Sokol glavno vajo sokolskega naraščaja ravno ob času, ko se otroci povečini udeležujejo službe božje. Okoli 25 otrok Sokolicev, ki tisto nedeljo niso bili pri sv. maši, se je izgovarjalo s to glavno vajo. Na neki šoli blizu Maribora so liberalni učitelji peljali sokolski naraščaj neko nedeljo ob 6. uri v jutro na izlet, da šolarji niso mogli biti pri sv. maši. Ali taka sokolska vzgoja ni protiverska? In starši naj bi pustili, da se njihovim otrokom iztrga iz srca najdražje, kar so oni otrokom v srca zasadili. Starši! Odredba pravi, da smeje šolarji le tedaj pristopiti k sokolskemu naraščaju, če starši dajo pismeno dovoljenje. Glejte, da ne boste vi deležni brezverske vzgoje v sokolstvu! Ako ste morebiti že dali dovoljenje, prekličite ga in ne dopustite, da bi vaši otroci, vaš zaklad, zaradi sokolstva zanemarjali cerkvene zapovedi in sčasoma postali versko brezbržni ali celo brezverski!

Ker svobodomiselnici vedo, da velika večina krščanskih staršev otrokom ne bi dovolila biti pri Sokolu, ki jim kvari deco, zato bi radi s surovim nasiljem starše prisilili k temu. Začetkom letošnjega leta, ko so se imeli vlado v rokah svobodomiselnici, liberalci in socijalni demokratje, je izdal svobodomiselnih naučni minister Marinkovič odredbo, ki pravi med drugim: „Pouk telovadbe se bo v vseh šolah vršil po sokolskem sistemu, metodi (načinu), estetiki, disciplini in redu. Učitelji telovadbe imajo dolžnost, da podpirajo delo v sokolskem duhu.“ Ravno tako hočejo Sokoli tudi izvenskolsko mladino v Jugoslaviji prisiliti, da vstopi v Sokola. Pred enim letom, od 26. do 30. junija 1919, so imeli vsi jugoslovanski Sokoli v Novem Sadu zborovanje. Tam so napravili ta-le načrt:

1. Vsa telesna vzgoja šolske mladine naj se vodi v sokolskem duhu in naj se to uredi z državno postavo.
2. Za odraslo mladino naj se vpelje prisilna telovadba in sicer za moške do 24. leta, za ženske do 20. leta. Vso to telovadno vzgojo prevzame Sokol, država in občine pa prevzamejo vse stroške, gradnjo telovadnic itd.
3. V vso armado naj se zaneše sokolski vzgojni duh in vojaki-Sokoli imajo pravico do skrajšanja vojaške službe in hitrejšega napredovanja.

Kaj torej hočejo Sokoli? Vso mladino od šolarčka v I. razredu do starega veterana v armadi hočejo prisilno, potom državnih zakonov, vzgojiti v sokolskem, svobodomiselnem, brezverskem duhu. Naše globokoverne matere bi po tem načrtu morale pošiljati svoje sinove in hčere v Sokola, kjer naj bi mladim srcem še tisto vere in verskega življenja iztrgali iz srca, česar brezverska vzgoja v šoli ne bi mogla doseči! S svojim načrtom pa hočejo svobodomiselnici Sokoli tudi uničiti in za vedno onemogočiti vsako katoliško mladeniško organizacijo, predvsem Orla. Ali bodo slovenski, s krščanskim mišljenjem prešinieni starši tako nasilje prenašali? Potem bi bili sami sokrivi, če se njihovi otroci in otrok otroci pogrezejo v močvirje brezverstva!

Zveza viničarjev v Halozah.

Sv. Barbara v H. 13. junija.

Danes so se pri nas zbrali viničarji iz Haloza in so si ustanovili Zvezo viničarjev. Udeležba je bila iz vseh župnij, posebno pa iz Spodnjih Haloza, zelo lepa. Zborovali smo pod milim nebom radi obilne udeležbe. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen vi-

ničar Janez Kokol, ki je spretno vodil viničarski tabor. O viničarskem vprašanju in njega rešitev je govoril urednik Zebot iz Maribora. K besedi so se povrsti oglašali viničari iz vseh krajev. Prišli smo do zaključka, da je na vsak način potrebno, da se viničarji z gospodarji vinogradov sporazumejo glede izboljšanja položaja viničarjev. Tudi navzoči vinogradniki so odobraval program Zveze viničarjev. Sklenilo se je pozvati vlado, da nujno stori potrebne korake, da se pomaga predvsem onim ubogim viničarskim rodbinam, ki so v bedi in kateri imajo gospodarje, kateri jim ne marajo z izboljšanjem prejemkov priskočiti na pomoč. Viničarji sami so povdarjali, da so krvososi viničarjev predvsem Nemci in gospoda po mestih, verižniki, vojni dobičkarji in taki ljudje. Odobraval se je sklep viničarske paritetne komisije, da naj se ureditev plače določi po okrajih in

ne za cel Slov. Stajer enotno, ker so razmere n. pr. v Halozah za viničarje čisto drugačne kot v Slovincih ali v ljutomerskem okrožju. Posebno so zastopniki — govorniki viničarjev povdarjali, naj Zveza viničarjev vse potrebno ukrene, da dobijo uboge viničarske družine še pred zimo po ceni obleko in obualo. Zveza viničarjev je poslala te dni tozadevno vlogo na vlado. Sklenilo se je, da se naj vršijo vsako nedeljo shodi viničarjev po vseh župnijah v Halozah. Prihodnje nedeljo, dne 20. junija bo tak shod po rani maši v Zavrču, dne 27. junija po rani maši v Leskovcu in isti dan popoldne pri Sv. Trojici. Za župnijo Sv. Barbara se je ustanovila krajevna Zveza viničarjev. Predsednik je viničar Franc Kleiderič, podpredsednik Franc Jugovec, tajnik pa Franc Brautšek. V odboru so viničarji iz vsake občine. Mirno in nad vse lepo zborovanje je trajalo nad 2 uri.

ski orlovski tabor. Br. Lipovec je v iskrenih besedah pozval starše, naj radi pošljejo svoje sinove k Orli in povabil mladeniče, da se pridružijo Orlu in tako povečajo njegovo število in moč.

Za KZ je nabral na rodbinskem sestanku Matjaž Kovačič 50 K.

Navodila.

Poslajte sezname zaupnikov! Krajevne organizacije, ki se niso poslale sezname zaupnikov Kmetijske zveze, naj to storijo takoj. Poslajte sezname iz vsake vasi in krajevne občine, da bo vsaka vas zastopana v zboru naših zaupnikov. — Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru.

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice. Vsi naši do 30. junija v Kmetijske podružnice! Občni zbor skličite takoj po 30. juniju. Volite samo zanesljive naše može za delegate.

Ruše. V nedeljo, dne 27. junija t. l. ob 15. uri (3.) se vrši v Rušah v Solskem posloplju in pri bližnjih čebelnjakih učno predavanje znanega strokovnjaka gosp. Iv. Jurančiča o čebeloreji. Čebelarji iz Dravske doline, pridite vsi, da slišite, kaj je umna čebeloreja, ta v sedanjih časih tako važna panoga domačega gospodarstva!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Pri Sv. Bolfenku v občini Trnovska vas se bo vršil 30. junija 1920 žilinski sejem. Pričakovati je veliko kupcev. Posestniki, pritegnite veliko lepe živine na ta sejm.

Falska elektrarna je dobila material za napeljavo električnega toka v Maribor, Ptuj in Celje. Pa elektrarna še čaka z napeljavo, dokler ne bo pospravljena žetev, ker bi se sicer pomendralo preveč žita. Kakor hitro bo pa končana žetev, dobi Maribor električni tok že v nekaj tednih.

Carina na vino in sadje. Vinarski in sadjarski odsek za Slovenskoštajersko Slov. kmetijske družbe v Ljubljani je imel dne 6. junija t. l. v Mariboru odobrovo sejo, v kateri se je sklenilo predložiti potoma deputacije centralni vladi v Beograd spomenico, glede neobhodne potrebe opustitve uvedene carine za izvoz vina (100 din. = 400 K na 100 kg teže bruto) in sadja (20 din. = 80 K za 100 kg) ter vinskih in sadnih izdelkov, kakor tudi glede drugih določb (izplačevanje v tuji, takozvani zdravi valuti, zacarinjenje posode itd.), katere izvoz navedenih predmetov ovirajo, ozir. popolnoma onemogočujejo. Povdarjalo se je da preti našemu vinarstvu katastrofa, če se odstranijo vse zapreke, ki izvoz vina ovirajo in, da bo naša tisoče vagonov sadja prišlo na nič, če se izvoz sadja ne da popolnoma na prosto. Deputacija (obstoječa iz 4 zastopnikov vinogradnikov in sadjarjev in enega zastopnika vinotrzcev) je bila pretečeni teden v Beogradu in je posredovala pri vseh prizadetih ministertvih, kjer se ji je obljubilo, da se carina na vino zniža takoj od 100 din. na 5 din. — na 20 K od hektolitra, ozir od 100 kg teže bruto. Tudi se bo uvaževala popolna naprostodaja izvoza vina. Tarife za sadje in žganje se bo revidiralo in se sme upati, da se carina na sadje popolnoma odpravi, na žganje pa vsaj zdatno zniža, in sicer v najkrajšem času. Tudi vprašanje izplačevanja vina in sadja v našem denarju in olahkočanje pri zacarinjenju posode se bo v najkrajšem času rešilo, upoštevaje kolikor mogoče zahteve vinogradnikov in sadjarjev.

Usoda vojnih posojil. Izmed vseh držav, ki so nastale na ruševinah stare Avstro-Ogrske, je menda Čehoslovaška edina država, katera se že resno bavi z rešitvijo vprašanja vojnih posojil izza dobe stare Avstrije. Čehoslovaški finančni minister dr. Engliš je predložil parlamentu zakonsko predlogo glede vojnega posojila. Po tej predlogi naj bi država izplačala javnim dobrodelnim in koristnim zavodom, ki so podpisali vojna posojila, 65 odstotkov, zasebnikom pa 50 odstotkov avstrijskega vojnega posojila in sicer bi naj izplačala ta način, da se jim vojno posojilo v tej višini zaračuna le tedaj, če podpisane posojilo republike v dvojni višini podpisane vojnega posojila, ostanek podpisanega posojila republike pa plačajo v gotovini. Toda s tem predlogom niso zadovoljni ne Nemci in tudi ne Čehi. Iz katerih razlogov odklanjajo Nemci ta predlog, ni znano, gotovo bi menda se radi dobili kako nagrado za to, ker so tako pridno podpisovali avstrijsko vojno posojilo že iz sovraštva do Čehov, ker so le-ti si srčno želeli se osvoboditi iz verig nemškega suženjstva. Sedaj bi pa naj država pripomogla Nemcem, da bi se jim vrnila vojna posojila. Finančni krogi republike so mnenja, da bi bilo te prav težko dokazati, da je lastnik vojnega posojila isto sam podpisal in imel v roki že od 28. oktobra 1918, kar je za prevzem vojnega posojila v plačilo pogoji. Na ta način podpisano vojno posojilo republike se bo izplačalo do leta 1970 in sicer s srečkanjem tekem 45 let. V naši državi se pa glede rešitve vojnih posojil sliši bore malo. Krivično bi bilo, ako bi se našim Nemcem in nemškutarjem, ki so pri podpisovanju vojnega posojila kar tekmovali, ne morda iz ljubezni do države, ampak iz sovraštva do Jugoslovčanov, kojih edina želja je bila se orestiti nemškega robstva, v kakikoli meri vrnilo vojno posojilo. Pravilno bi pa bilo, ako bi država prevzela vojna posojila, katera so na pritisk bivše avstrijske vlade, vojaških oblasti in drugih činiteljev takorekoč morali podpisati zavedni Jugoslovanci, sicer bi bili izpostavljeni največjim preganjanjem. Pravična je zahteva, da se v kakšni koli obliki prevzamejo od države vojna posojila, podpisana od manj imovitih, ali revnih slo-

Kmet prvi glede izgube, a zadnji pri dobičku.

Casopisje nam dan na dan javlja o hitrem padanju cen žitu, poljskih pridelkov in vinu z ozirom na našo bogato letošnjo žetev. Cene živežu in vinu, ki sta dva glavna vira kmetijskih dohodkov, res padajo na veliko zadovolje mestnih in delavskih slojev, a o kakem znižanju cen tudi kmetu potrebnega blaga in poljedelskih strojev še ni ne sluha in ne duha. Z znižanjem cen je moral začeti jugoslovanski kmet, med tem ko se bosta trgovec in tovarnar še dolgo oklepala nedoplačljivih — oderuških cen pri blagu in tudi kmetu neobhodno potrebnih tovarniških izdelkih. Kmeta-izrablja in zapostavlja vse, tako je tudi tokrat pri padanju cen moral začeti prvi, draginjo pa bo čutil in nosil kmet izmed vseh slojev naj dalje, ker sta ravno njegova mesečna in letna plača: polje, vinograd in gozd.

V predzadnjem „Gospodarju“ smo obširno pisali o bogatem obetu letošnje sadne in vinske bira. Kazali smo na sadno drevo in vinsko trto kot dva glavna vira, iz katerih bi lahko naš kmet zajemal dohodek za nakup poljedelskih potrebščin, ako bi neovirano izvozil preobilico sadja in vina. Povdarjali smo ogromno carino, s katero je oviran izvoz sadja in vina iz naše države. Najnovejša poročila nam sicer javljajo, da znižuje vlada v Beogradu vedno bolj carino na izvoz vina, a se vse premalo. Sveta dolžnost naših kmetijskih poslancev je, da zastavijo pri beograjski vladi vse sile, da bo izvoz sadja in vina ali prost carine, ali pa carina vsaj tako nizka, da bo lahko naš kmet prodal sadje in vino v tujino za dobiček in ne v izgubo. Prepričani smo tudi, da našemu kmetu pri izvozu ni toliko za denar, kakor pa za nabavo raznih poljedelskih potrebščin, katerih pri nas ni dobiti kakor: železnine in strojev. Danes mora plačati kmet za eno motiko toliko, kolikor ga je stala poprej mlatinica. Na nabavo kacega stroja srednji kmet ne sme niti misliti. To pa le radi dejstva, ker

nam primanjkuje železa in tovarn za stroje. Imamo pa dovolj sadja in vina, katerega ne bomo porabili vsega doma in gorje, ako bi ga. Nadprodukcija alkohola se mora izvoziti v tujino, ako noče država sama naše ljudstvo s carinsko kljubovalnostjo takorekoč siloma poriniti v pijančevanje.

Za izvozeni alkohol bi naj naš kmet prejel v zameno železnino in sploh poljedelske potrebšchine in zato prevažno kmetisko potrebo se morajo zanimati naši poslanci in pritisniti na vlado v Beogradu, da odpravi ali vsaj znatno zniža carino na izvoz sadja in vina.

Ker smo in hočemo ostati agrarna država, potem moramo pri sedanjem padanju cen misliti tudi na kmeta ki tvori temelj naše države. Kmet je začel prvi popuščati pri cenah živil, naj se popustita sorazmerno s padanjem cen pri prehrani tudi trgovec pri blagu in tovarnar pri svojih izdelkih. Na naše poslance pa se obračamo s prošnjo in zahtevo, naj se pobrigajo glede izvoza sadja in vina, za katerega nujno zahteva naš kmet kot rekompensacijo uvoz železnine in poljedelskih strojev Jugoslovanski kmet je začel prvi z umikom pretiranih cen, ako hočemo res kmalu priti do znosnih razmer pri cenah, ne smemo sedaj pustiti kmeta, da bi ga radi njegove popustljivosti izžela in ziorabljalja trgovec in tovarnar.

Cene padajo in morejo pasti, vendar naj pri tem padanju cen ne trpi samo kmet, ki je itak že od nekdaj povsod prvi, kjer gre za izgubo, a med zadnjimi, kar se tiče dobička. Kmet, trgovec, tovarnar in naši poslanci si morajo tokrat podati roke, da spoznamo povspešje znižanje cen, a nikakor ne samo na škodo kmeta, ampak tudi trgovca in tovarnarja. Kmetu pa naj pomaga država pri izvozu, da bo dobil iz tujine raznih potrebščin, katere niso v korist samo kmetu, ampak celi naši agrarni državi.

Politični ogled.

Jugoslavija. V beograjskem Narodnem predstavništvu so razpravljali zadnje dni novi volilni zakon in novo liberalno zahtevo po uvedbi takozvanega „Kancelparagrafa“. (Zakon, ki prepoveduje, da bi duhovniki svarili ljudstvo na pridržnici pred nevarnimi političnimi pojavi.) Srbski radikaleci so odločno proti kancelparagrafu, v imenu Jugoslovanskega kluba ga je pa pobijal v zbornici (dr. Deželič. Na zakonito uvedbo kancelparagrafa ni niti misliti. Pogajanja glede preosnove pokrajinskih vlad še niso zaključena, ker liberalci v primeri s svojo politično neveljavno preveč zahtevajo.

Italija. Italijanska Nittijeva vlada je zopet odstopila, novi kabinet sestavlja Giolitti, pa še liste ministrov ni obelodanil. V Trstu so se vršile 12. t. m. velike pobune, ker se je vojaštvo, ki bi moralo v Albanijo uprlo pohodu. V Albaniji prede Italijanom zelo slaba. Albanski vstaši so pognali vso italijansko posadko v Valono, kjer jo oblegajo. Položaj Italijanov v Albaniji je zelo nevaren.

Nemčija. V novi nemški državni zbor je bilo izvoljenih 460 poslancev. Poslanskih mest so dobili: Socijalni demokratje 110, centrum 67, demokratje 45, krščansko-federalistična lista 21, nemškonacionalna

ljudska stranka 65, nemška ljudska stranka 61, neodvisni socijalisti 85, komunisti 2, bavarska kmetijska zveza 4 in nemška hanoveranska stranka 5. Novo vlado bo sestavil član centra dr. Trimborn.

Čehoslovaška. Papež je dovolil Čehoslovakom, da se vršijo obredi pri poroki, pogrebu in krstu v češkem jeziku. V samostanskih in božjepotnih cerkvah se sme vršiti služba božja v staro slovenskem jeziku na praznike: Sv. Cirila in Metoda, sv. Vavilava, sv. Prokopa, sv. Ljudmile in sv. Janeza Nepomuka.

Avstrija. Avstrijski državni kancler dr. Renner je podal s svojim kabinetom ostavko. Predsednik Avstrije pa je naprosil Rennerja, naj vodi sedanja vlada tudi nadalje vladne posle, kar je Renner tudi prevzel. Na Dunaju se sedaj prerekajo, kako bi sestavili novo vlado in kaka bi naj bila.

Madžarska. Po celi Madžarski vre in se nekaj kuha proti sedanji vladi. Vodja protivladnega gibanja je znani grof Appony.

Albanija. V Parizu je ustrelil 13. t. m. vodjo albanskega odposlanstva Esad pašo neki študent Rusten Aveni, ki je pa albanski državljan.

Rusija. Bolševiki so zopet zavzeli mesto Kijev, katerega so se bile polastile poljske čete. Poljaki se umikajo pred bolševiki med velikimi izgubami. Med Poljaki in Rusi se bijejo zelo ljuti boji.

Shodi in zborovanja.

Naznanila.

Shod Kmetijske zveze bo v nedeljo, 27. junija po rani sv. maši pri Sv. Jurju ob Sčavnici. Govori urednik Krajnc.

Na Brinjevi gori pri Konjicah bo v nedeljo, 20. junija velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško dekanijo. Začetek ob pol 9. uri predpoldne. Govori urednik Krajnc in več drugih govornic.

Orel v St. Jurju ob Sčavnici ima v nedeljo, 27. junija po večernicah, svojo prirediteljev z igro, govornom in prisego Orlov. Govori urednik Krajnc.

Viničarski shod se vrši v nedeljo 20. t. m. po rani sv. maši v Zavrču. Viničarji pridite! Govori urednik Zebot.

Viničarski shodi, ki se bodo vršili 27. junija: Po rani sv. maši zboruje Zveza viničarjev v Št. Lenartu v Slov. gor. v gostilni pri Arnužu in v Leskovcu, po večernicah pri Sv. Trojici v Halozah.

Poročila.

Tabor ljutomerskega orlovskega okrožja v Radencih. Ljutomersko orlovsko okrožje: Ljutomer, Križevci, St. Jurij ob Sčavnici, Kapela, Gornja Radgona je poletelo zadnje nedelje, 13. junija v Radence. Prišli so tudi bratje iz Prekmurja in s Kranjskega (Ljubljana, Vrhnika). Sv. mašo in prižigo je imel vlč g. Pavel Zivortnik. Pokazal nam je sv. Janeza Evangelista z orlom kot naš vzor. Po službi božji je predsednik ljutomerskega Orla br. Novak otvoril mladeniško zborovanje. Br. urednik Krajnc je podal sliko orlovstva, ki na trdnem verskem temelju goji trojno stran človeške narave: telo s telovadbo, razum z izobrazbo in voljo s vzgojo k značajnosti. Br. Marolt je prinesel pozdrave katoliško-narodnega dijaštva. Br. Jurak nas je bodril k orlovskemu ponosu: Orel nikakor ni manj vreden, za kakršnega ga hočejo imeti nasprotniki. Popoldne so pri javni telovadbi z Orli nastopili tudi gojenci salezijanskega zavoda v Verzeju, ki so zlasti s simboličnimi vajami: „Le enkrat bi videl...“ zbujali posebno občudovanje občinstva. Med odmorom telovadbe je govoril urednik br. Krajnc o razvoju Orla in je opozoril na maribor-

jev, sirotinski denar, ter vojna posojila denarnih zavodov.

Klanje goveje živine omejeno. Ministrstvo je sklenilo, da se po vsej Jugoslaviji prepove klanje goveje živine dvakrat na teden, da se na ta način varuje odgoja mlade živine.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu tudi v preteklem tednu ni bilo nobenega poprašenja po hmelju in so bile cene za tuj hmelj, ki so se gibale med 4500—5000 K za 50 kilogramov, samo na papirju. Razni mrčes zelo škoduje hmeljskim nasadam. Tudi v Savinjski dolini vpliva dolgotrajno deževno vreme zelo neugodno na razvoj rastline.

Vse vloge na upravne oblasti morajo biti kolkovane s kolkom po 4 K, ako se pa želi pismene rešitve na vloženo vlogo, je vrhutega še priložiti vlogi kolek po 8 K. Nekolkovane ali nezadostno kolkovane vloge bi povzročile zamudo rešitve in nove stroške.

Po poštni nakaznici se odslej naprej smejo pošiljati zneski do 1000 dinarjev (4000 K) in sicer v okvirju naše države. Ta olajšava v poštne prometu je za naš denarni promet velike važnosti.

Za naše vojne vjetnike.

Poslanec dr. Holnjec je pretekli mesec stavil na našo vlado interpelacijo o položaju in številu jugoslovanskih vojnih vjetnikov v Italiji in v Rusiji. Od vojnega ministra je dobil naslednji odgovor:

I. V Italiji je še:

- 300 jugoslovanskih vojnih vjetnikov, ki bodo prišli iz Bara v Dubrovnik okoli 1. junija t. l.;
- 119 vjetnikov rekonvalescentov, ki bodo poslani v domovino, ko ozdravijo;
- 10 jugoslovanskih vjetnikov v Palermu, ki so dali izjave, da se ne vrnejo več v domovino.

Torej skupno je še 429 vojnih vjetnikov, od katerih se 10 nočejo vrniti, drugi pa se vrnejo skoro.

II. Iz Rusije je zadnji čas prišlo 2221 jugoslovanskih vjetnikov. Kar se tiče vprašanja, koliko jih je še v Rusiji, ni mogoče odgovoriti. Izvestno število Jugoslovancev je ostalo v tistem delu Rusije, ki ga držijo boljševiki, od katerih je nemogoče dobiti poročila. Drugi so tako razkropljeni, da se o njih ne more zvedeti ničesar. Za nabiranje naših državljanov sta v Rusijo poslani dve vojni misiji: v Južno Rusijo in v Vladivostok. Njuna naloga je, da takoj pošljeta nabrane vjetnike v domovino. Vojni misiji to tudi izvršujeta, čeprav so velike težave.

Tedenske novice.

Regent Aleksander odpotuje v Zagreb dne 22. t. m., v Zagrebu ostane 4 dni. Dne 27. t. m. pa se pelje v Ljubljano, kjer se bo mudil 3 dni.

Okrajni glavar dr. Lajnsič je vsled prihoda prestolonaslednika v Slovenijo prekinil svoj dopust ter je zopet prevzel vodstvo mariborskega okrajnega glavarstva. Do preklica sprejema stranke stranke ob nedeljah, praznikih in četrtkih vsak dan od 11. do 12. ure.

Kaj čaka Samostojno? Isto kar se je zgodilo njihovim tovaršem na Bavarskem. Na Bavarskem so izigravali proti tamošnji katoliški ljudski stranki razredno kmetijsko stranko, kakor proti naši Kmetijski zvezi izigravajo Samostojno kmetijsko stranko. Zdelo se je, da bo ta stranka s svojim razrednim stališčem med kmeti odtegnila mnogo glasov krščanski ljudski stranki, ki zagovarja vzajemnost stanov. A Samostojna je bila grozovito poražena. Dobila je samo štiri mandate. Dokaz, da zdravi razum kmetijskega ljudstva odklanja razredni boj in želi v vzajemnosti z drugimi stanoviti urediti sedanji zgrešeni družabni red po načelu krščanske pravičnosti. Zato pa je krščanska ljudska stranka (centrum) na Bavarskem dosegla velikanski uspeh in bo v deželni zboru najmočnejša stranka. Dobila je 106.226 glasov in je pustila daleč za seboj demokrate (liberalce) s 86.026, neodvisne socialiste s 67.545 in večinske socialiste z 42.891 glasovi.

Shodi „Samostojno“ zbirališča nemškutarjev. Da se na shodih „Samostojno“ zbirajo najlutejši sovražniki Slovencev, zopet en dokaz več. „Samostojna“ je 6. junija priredila svoj shod v Leskovcu v hiši Windischa iz Brega pri Ptujju. Ta mož je bil pred vojno in ves čas vojn velik Nemeč pred Bogom in ljudmi, morda še večji, kakor sam Viljem v Berlinu. Od vseh strani so priromali na ta shod največji nemškutarji. Od Sv. Vida znani Schostersitsch Gustav od Podlehnika Jakob Fegusch, in še več drugih bivših zvestih naročnikov zloglasnega ptujškega „Stajerca“. Da sta na ta shod priromala tudi dva mlajša učitelja od Sv. Vida, bi človek ne mogel verjeti, ko bi ju ne bil videl na lastne oči! Eno je in ostane pribito: Kakor so bili svoj čas shodi, katere je prirejal urednik Linhart, zbirališča nemškutarjev, to so sedaj shodi, katere prireja Samostojna!

„Kmetijski list“ piše, da je ljudska stranka pri občinskih volitvah na Hrvaškem dobila samo 286 odbornikov. To število je potvorbno. V resnici je dobila hrvaška ljudska stranka 648 občinskih odbornikov. Tako je ugotovilo tajništvo stranke na strankinem zborovanju dne 6. junija v Zagrebu.

Naš kmet ni oderuh. Graški listi trosijo v svet novo laž. Pišejo namreč: „V Gradcu stane kilogram črešenj vkljub ogromni množini še vedno 15 K, v Jugoslaviji, zlasti v Mariboru pa samo 3 K. Da so črešenje v Mariboru tako poceni, pride od tod, ker so Mariborčani štrajkali in niso hoteli od kmetov kupiti dragih črešenj, vsled česar je morala cena za čreš-

nje pasti na 3 K.“ Ta trditev je gola laž, nasprotno je pa res, da naš slovenski kmet ni noben oderuh, kakor je nemški, ter da prodaja svoje blago velkokrat za ceno, ki nikakor ne odgovarja pridelovalnim stroškom.

Velik koncert v Rogaški Slatini prirede 27. t. m. ob 11. uri dopoldne mariborski učiteljski in učiteljske. Pri koncertu bo sodelovala cela vojaška godba mariborska. Pevske točke (120 pevcev in pevki) bo vodil g. profesor Družovič, godbene pa g. profesor Beran. Mariborčanom je še v lepem spominu prelepi koncert, ki ga je pripravilo državno moško učiteljske pred par meseci v Mariboru. Zato se bodo zleteli v Rogaško Slatino udeležili gotovo v velikem številu. Cisti dobiček je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Okolica Rogaške Slatine se udeleži koncerta polnoštevilno. Podrobnosti o koncertu objavimo pozneje.

Porotne obravnave v Mariboru. Ponedeljek, dne 14. t. m. so se pričele pri mariborskem okrožnem sodišču porotne obravnave. Na zatožni klopi je sedel Janez Mrcina, kovač iz Srednje vasi pri Skofjiloki. Obtožen je bil zaradi hudodelstva roparskega umoraker je dne 10. marca umoril postiljona Stuleja na Jezerskem z namenom, oropati njega in poštini voz. Porotni sodni dvor je obsodil Mrcino na smrt na visaljah.

Birma v Marnbergu in na Muti je preložena vsled osepnic na najmanj 4 tedne pozneje, kot je bilo določeno.

Cerkvena slovesnost v Veržuju. Dne 27. junija t. j. zadnje nedelje tega meseca, se bo v tukajšnjem salezijanskem zavodu Marijanišču prvokrat kar najbolj slovesno obhajal praznik presv. Srca Jezusovega. V soboto, na predvečer, bo pridiga in slovesne večernice. Drugo jutro ob 6. uri (novi čas) bo sveta maša z blagoslovom in pridigo. Nato sv. maša za gojence, Potem sledijo druge sv. maše. Ob pol 11. uri potem pridiga in slovesna sv. maša. (ob obilni udeležbi na prostem). — Popoldne ob 3. uri pridiga o posvetitvi družin (ali ustoličenje božjega Srca Jezusovega v družinah); nato slovesna posvetitev celega zavoda presv. Sreju Jezusovem, procesija z najsvejšimi svetimi stvarmi. — Po cerkvenem opravilu javni nastop gojencev — telovadcev. Pridite torej, častite božjega Srca iz celega murskega polja, pridite, da s Salezijanci in njih gojenci skupno posvetimo božjemu Sreju in ga izvolimo za kralja in vladarja svojih družin in domov. Pridite, ki vam je kaj mar za srečo mladine in ljube naše domovine!

Obletnica v Rajhenburgu. Kakor vsako leto se bo vršila tudi letos ob letnici posvečenja Lurške cerkve tridnevna pod vodstvom oč. gg. misijonarjev od Sv. Jožefa nad Celjem. Začne se ta tridnevna 30. junija zjutraj in se konča 2. julija, na praznik obiskovanja D. M. Kako se je že priljubila vernikom Marijina božja pot v Rajhenburgu, lahko spoznamo iz tega, da so letos kar v majniku prihiteli množice pobožnega ljudstva v petih procesijah v naš slovenski Lurd. Tudi v gori omenjeni tridnevni pričakujemo romarjev od blizu in daleč.

Poročilo o črnih kozah v Rajhenburgu nikakor ne odgovarja resnici. Res je bil pred nekaj tedni v trgu Rajhenburgu en slučaj črnih koz, a da bi bil Rajhenburg kontumaciran je iz trte izvita laž. To je samo pobožna želja tistih ljudi, ki so popolnoma zbegani, odkar so zvedeli, da se vrši v Rajhenburgu 27. junija orlovska slavnost. Ti ljudje sedaj mislijo in tuhtajo na vse strani, kako bi preprečili orlovske slavnosti ali kakor bi vsaj ljudi iz drugih krajev odvrnili od te slavnosti. Zato so se tudi poslužili svojega znanega sredstva „laži“ in so začeli strašiti s črnimi kozami. Prijatelji krščanske orlovske misli, pridite **4. julija** brez skrbi v Rajhenburgu, tukaj smo zdravi ljudje; bolani na črnih kozah — ne na telesu pač pa na možganih — so samo tisti, ki so nevoščljivi, da se Orel v Rajhenburgu tako lepo razširja in krepi. Torej 27. junija na svidenje v Rajhenburgu!

Na državni realni gimnaziji v Celju bo vpisovanje v I. razred dne 1. julija 1920 od 8. do 9. ure dopoldne na podlagi ljudskošolskega obiskovalnega spričevala in krstnega lista. Neposredno po vpisovanju se vrši vzprejemni izpit (iz verouka, slovenske in računstva).

Umrla je v Slov. Bistrici v starosti 18 let vzorna mladenka Mićka Kralj iz ugledne rodbine Kraljeve. Svetila ji večna luč potrti rodbini pa naše sožalje!

Nevhita in nesreča v Mozirju. V četrtek, 10. junija na večer je bila pri nas grozna nevhita. Toča je čisto pobila v polovici okolice lepe njive v mozirski župniji in v polovici župnije St. Miheil. Na več krajih so potegnili plazovi in potok Libija je tako narastel, da je odnesel 12 jezov, poškodoval več mostov in iz libijske tovarne za barvila odnesel surovin v vrednosti 250.000 kron. Trinajstletni Anton Skraba je lovil les v majnem potočku, a ga je voda vzela s seboj. Oče-vdovec je odšel s splavom na Hrvaško in še nič ne ve o nesreči. Ze prej sta mu utonila dva sina.

Dolenjske toplice za invalide. Vojaška uprava je izročila svoje barake in vojašnice, ki jih je imela za zdravljenje bolnih vojakov, poverjeništvu za socialno skrbstvo, da jih vporabi za zdravljenje bolnih invalidov. Nujno potrebne poprave in priprave se izvrše tekom junija, s 1. julijem pričnemo s zdravljenjem invalidov v Dolenjskih toplicah. Oni invalidi, ki se žele zdraviti v Dolenjskih toplicah, naj pošljejo svoje prošnje najkasneje do 25. junija invalidskemu oddelku v poverjeništvu za socialno skrbstvo. Te prošnje morajo biti opremljene z izvidom o nadpregledu in zdravniškimi spričevalom okrajnega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prosilec

res potreben zdravljenja v Dol. toplicah. Zdravljenje bo trajalo povprečno za vsakega invalida 3—6 tednov. Pripomnimo, da je število mest omejeno in da je oprema skromna. Onim invalidom, ki so že letos vložili prošnje za sprejem v Dolenjske toplice ni treba prošnje ponoviti.

Preklic. Podpisani priznam, da sem bil zapeljan od predsednika „Samostojne“, da sem pristopil k tej stranki. Sedaj mi je pa popolnoma jasno, kaka laži-stranka je „Samostojna“. Danes izjavljam, da odstopim iz „Samostojne“ in se vpišem v „Kmetisko zvezo“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Andrej Drevenssek.

Dopisi.

Središče. Nepozaben ostane našemu ljudstvu 6. junij, ko je naša mladina, združena v orlovski organizaciji slavila svoj dan. — Poesiti so našo slavnost Orli v kroju iz Ljutomera, Ptujja in Maribora, vrsta telovadcev iz Ljubljane, Orlice iz Maribora in Ptujja, v naše največje veselje še s. Cilka Krekova, predsednica O. Z. Zastopani so bili odseki iz celega ptujškega okrožja, kakor tudi Kmetiska zveza iz Ormoža s svojo zastavo in množica ljudstva od blizu in daleč. Po pristrčnem sprejemu na kolodvoru se je razvil krasen sprevod po trgu ter odkorakal k sv. maši Cerkevni govor je imel č. g. M. Krajnc, ki je mladini priporočal pogosto sv. obhajilo, ker tukaj si pridobiva potrebni moči za dušno in telesno življenje. Omenjeno še bodi na tem mestu, da je v cerkvi pel pevski zbor velikonedeljskih Orlov, zakar jim najlepša zahvala. Takoj po večernici je v krepkih besedah otvoril tabor predsednik sred. Orla, nakar so je vršila javna telovadba Orlov in Orlic. Ljudstvo je z burnim ploskanjem dajalo izraz zadovoljstva telovadnim točkam, posebno priznanje so želi telovadci na orodju. Kaj ljubko je nastopil tudi moški in ženski ljudšolski naraščaj. Med telovadbo so nastopili govorniki: gđe. C. Krekova, dr. Capuder iz Maribora in č. g. M. Krajnc. — Ceravno nas je motil nekoliko dež, vendar se je kljub temu izvršila celodnevna slavnost v splošno zadovoljnost ljudstva, kar je naši mladini v največje zadoščenje. Naš Orel pa je ta dan zopet pokazal, da ima v Središču trdna tla, in da mu ne škoduje nobena nasprotna sila; mi zremo mirno v sinje višave, strele in gromi nas ne plaše! Bog živi!

Sv. Križ pri Slatini. Dne 7. junija je bil dan veselja za našo nadžupnijo. Prišel je zopet po šestih letih naš prezvišeni nadpastir med nas deliti zakrament sv. birme. Veličastno so se dvigali zeleno okrašeni mlaji z raznimi slavoloki in z gromenica topičev naznanjali velepomembni dan. Da so se vse te priprave lepo izvršile, je bilo delo in trud naših vrlih cerkvenih ključarjev ter naših nad vse pridnih deklet. Dekliške zveze, katere so se trudile okrasiti cerkev z zelenjem od zunaj in znotraj. Zjedno nam je blagoslovil nadpastir krasno novo zastavo tretjega reda in štiri podobne svetnikov na stranskih oltarjih, trud in požrtvovalnost našega nad vse priljubljenega nadžupnika.

Orlovski vestnik.

Prekmurški Slovenci se pripeljejo s posebnim vlakom s soboto popoldne, zvečer imajo svoje cerkvene slovesnosti v božjepotni cerkvi o. Frančiškana v Mariboru. Prekmurce vodi njihov voditelj preč g. župnik Klekl.

Koroški Slovenci na taboru v Mariboru. Izredno velika udeležba se nam javlja iz Koroške, lokalni pripravilni odbor v Pliberku razvija najživahnješo agitacijo in je že prvi teden razpečal 600 taborskih izkaznic. Korošci bodo imeli posebni vlak, ki vozi v nedeljo zgodaj zjutraj iz Sinčevsi.

Posebni vlaki o priliki tabora bodo vozili v vseh smereh. Obratno ravnateljstvo južne železnice in ravnateljstvo drž. železnice sta pokazala največjo naklonjenost in obljubila ustreči vsem željam udeležencev, zahtevata le pravočasnih prijav.

Rajhenburg ob Savi: Orlovska prireditve ki bi se imela vršiti dne 20. junija, se vrši dva tedna pozneje, to je dne 4. julija.

Prireditve.

Ljutomer. „Bralno društvo za ljutomersko okolico“ priredi v nedeljo dne 20. junija 1920 ob 7. uri zvečer igro „Vestalko“ v Kukovčevi dvorani. Pridite v obilnem številu!

Mala Nedelja. Tukajšnji tamburaški in pevski zbor priredi v nedeljo 27. junija veselico na vrtu gostilne Senčar. Na vsoporedu so razne zanimive pevske in tamburaške točke in veseloigra „Trije tiki“. Začetek ob 15. uri (po večernicah). V slučaju slabega vremena se prireditve vrši na praznik 29. junija.

Poslano.

Zahvala. Gospođu dr. Ivanu Zorjano, zdravniku v Mariboru, Aleksandrova cesta, izrekam tem potom svojo najlepšo zahvalo, da mi je 78letnemu s svojo posebno spretnostjo in skrbljivostjo že drugokrat v smrtonovarni bolezni rešil življenje. Maribor, v juniju 1920. — Anton Pinter, Tržaška cesta 53.

Mala naznanila.

Zavoljo neke dedšine se išče se oseba z imenom Terezija Trebos. Naj se oglasi pri Pušnik Franc, Karlova cesta 24, Studenci pri Mariboru. 584

Jurij Juteršnik slikar in pleskar, Maribor, Braudisova ulica 8, se priporoča za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 564

Fant 4 leta star se da za svojega. Povprašati je vojaški trg 8, pri "Adamič" Maribor. 582

KOMPAGNON za mešano trgovino s nekaj kapitalom se išče. Ponudbe na upravnistvo pod "KOMPAGNON".

Kupi se!

Lastniki gozdov pozor! Kdor želi svoje gozdove, ki so za posekati, prodati poštenemu lesnemu trgovcu, naj naslovi z navedbo velikosti gozda, tozadnje ponudbe na upravnistvo. 509

Kosti, ščetine, staro železo, cunjje kupuje vsako množino po najvišjih cenah. KAREL SIMA, POLJČANE.

Proda se!

TRGOVCEM POPUSTI! GUMI za cepljenje trti ter plašče in cevi za kolesa se najceneje kupi pri tyrdki Ign. Vok Ljubljana, Sodna ul. 7. 482

TRGOVCEM POPUSTI!

Na debelo! Na drobno! OBLEKO. Priproste in najfinejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: ALOJZIJ ARBEITER, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 401

Vila na prodaj v Tomanovi ulici 7, v Mariboru, odnosa vprašanja na I. F. K. Sv. Barbara v Halozah pri Ptaju. 488

Modra galica prvovrstna 98-99%, se oddaja direktno pri Državni cinkarni v Celju. 502

BARVA za obleko prava anilinsva zanesljivo dobra črna, modra, zelena, rdeča, rujava in lila se sopro dobi in sicer: "Brilantol" prve vrste 100 zavitkov 200 K, "Mohr" prve vrste 100 zavitkov 120 K. Razpošilja se vsaka množina po pošti, ter se pridenajo slovenska navodila. 518 Karel LOIBNER, Celje.

Modro galico zanesljivo najboljšo po najnižji ceni razpošilja Josip Jagodič, Celje št. 15. 515

Proda se v Mariboru lepa enonadstropna hiša z velikim vrtom, hlevom za konje in svinje. Pojavnila daje gostilničar v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 4. 517

Prodram repno seme najboljše kakovosti klg po 14 kron. Cenj. naročila na P. Starasina, trgovec, Cirkovca pri Pragerskem. 521

Dva kozolca eden velik in dobro obranjen in eden manjši na prodaj. Pojavnila daje Posojilnica v Mariboru. 519

Motorno kolo - Puch dobro ohranjeno 2 HP se prodaja za 11,000 K. JUG. Cankarjeva ulica št. 1, Maribor. 523

Ravno so došle večje množine blaga iz inozemstva, zato razpošiljam po celem kraljest. po zelo nizkih cenah:

Table with 2 columns: Item names (Caj, Kakao, Mandeljne, Čokolado, Papriko, Zafran, Vanilije, Rožiče, Fige, Paradižnik, Rozine, Dišave, Limone, Pomaranče) and their corresponding items (Kavo, Riž, Olje, Mle, Bombone, Konjak, Rum, Slivovko, Silve, Krema, Sveče, Testenine, Žveplo, Galico).

Anton Močnik CELJE, GLAVNI TRG.

!SUKNO! za moške obleke in razno manufakturno blago se dobiva po znižani ceni pri Franju Majerju Mar bor, Glavni trg 9.

Prodram svojo novo zidano vilo, ob glavni cesti pri Sv. Marku v Zabovcih, pošta Ptuj, sposobna za gostilno ali penzionista ali kakšnegakoli rokodelca. Vila ima 4 sobe in 4 kleti, svinjske hleve, dobra voda, sadonosnik, njivo, pol ure od mesta Ptuj. Ceno pove Janez Arbeiter v Zabovci pošta Ptuj. 518

42 hl zelo dobrega ljutomerčana 1. 1919 se po ceni prodaja. Koroška ulica 74, Maribor. 527

Občinska hiša s štirimi sobami, kuhinjo, jedilno sbrambo in s kletjo v Sv. Petru na glavnem trgu št. 28 se z dvoriščem, vrtom in gospodarskim poslopjem, potom javne dražbe prodaja na dne 27. junija t. l. ob 2. uri popoldne. Hiša je tudi pripravna za obrt, ker stoji tik okrajne ceste, ter v kraju mnogoštevilno obiskovane božje poti Svetih gor. Izklicna cena 100.000 kron. Položiti je 10% vadija. Občina Sv. Peter pod Sv. gorami.

Posestvo takoj na prodaj od 80.000 do 100.000 K. Naslov v upravnistvu lista. 514

Službe:

Mlinar starejši, neoženjen za mali umetni mlin se sprejme pri Florjanu Gajšek v Loki pri Zuzmu. 481

Išče se trgovski učence za trgovino z mešanim blagom iz boljše hiše proti prosti hrani in stanovanju, na deželi, za takojšnji vstop, pod "Trgovski učence" na upravnistvo. 490

Dva pridna zanesljiva vinarja z 4-5 delavskimi močmi z najboljšimi današnjimi plačili in pogoji blizu Maribora se sprejmeta, kje pove upravnistvo tega lista. 511

Išče se pokleno 16-17 letno deklico k drema otrokoma, ki bi opravljala tudi druga hišna dela. Naslov v upravnistvu. 516

Trgovski učence močne postave iz poštene hiše z dobrim šolskim uspehom in pričevalom se sprejme pri tvrdki Rudolf Pevec v Mozirju. 581

Hlapec posebno vesten in zanesljiv se sprejme v trgovino na Bledu. Kupi se tudi voz zapravljivec. Naslov: Anica Hočvar, trgovka, Bled. 525

Ribič že iznčen ali pa močan že 17 let star fant, ki ima veselje izučiti se ribarstva se sprejme v Kendovo ribarsko upraviteljstva na Bledu. 525

2 fanta z dobrimi spričevali prosita sprejem kot trgovska učenca v trgovino, najrajši v mestu. Naslov pove Jos. Belma, Olinje, Podčetrtak. 523

PIROIL je izkreno uporabno sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane K 8.--. Dobi se pri Magdalenski lekarni v Mariboru. 446

POZOR! Priporočam za predstojelo žetev gladeče stroje, katere imam po primerai cenai v zalogi kot ville, mlatilnice za ročni ter pogon na vitel, žitne čistilne mlina, grozdne, ter sadne mlina s kamnitimi valci, vinske stiskalnice, slamoreznice, koruzne robkarje, reporeznice, travniške grablje, gnojnične črpalka v dolgosti 3.50 do 4.50 m kakor posebno veliko zalogo pocinkanih brzoparilnikov v velikosti 50 do 160 l. — Popravilo strojev se strokovnjaško izvrši. — Oskrbim tudi slamorezne nože ter druge delce. — Priporočam, da si vsak posestnik pred nakupom stroje ogleda, katerih ne silim k nakupu. Na dop se se točno odgovarja. Postrežba solidna. IVAN HAJNY MARIBOR Aleksandrova cesta 45 nasproti glav. kolodv.

Vabilo na občne zборе. Vabilo. k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Ljubnem, ki se vrši dne 20. junija 1920 točno ob 2. uri popoldne v društveni pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1919 in razdelitev čistega dobička. 4. Volitev enega uda v nadzorstvo za ostalo volilno dobo. 5. Raznoterosti. Ako bi ob določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov. — Ravnatelj: F. Jeraj. 522

Vabilo. na redni občni zbor Kmetске hranilnice in posojilnice v Konjicah reg. zadr. z neom. zav. ki se vrši v nedeljo, dne 27. junija 1920, ob 4. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1919. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Poročilo o izvršeni reviziji. 8. Slučajnosti. — Načelstvo. 530

Vabilo. na redni občni zbor Posojilnice v Slovenski Bistrici, registrovane zadržge z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 20. junija 1920 ob 10. uri v zadržnih prostorih "Hotel Beograd" v Slovenski Bistrici. Dnevni red: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička. 4. Dopolnilna volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Načelstvo. 510

Vabilo. Hranilnica in posojilnica v Novicerkvi. reg. zadr. z neom. zav. vabi vse svoje člane na svoj občni zbor z običajnim vspeedom, ki se vrši dne 11. julija 1920 po prvem sv. opravilu v uradnih prostorih. V slučaju nezadostnega števila udeležencev se vrši zborovanje pri vsakem številu udeležencev pol ure pozneje istotam. — Načelnik. 526

Rogaška Slatina. Najboljša mineralna voda Tempel vrelec, namizna voda Styria vrelec, medicinalna voda Donatski vrelec, medicinalna voda najmočnejše vrste. Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. Pojavnila daje. Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina. 417-408

Priporočilo! Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek na mero za gospode in dečke od priproste do najfinejše vrste. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh vrst že gotovih za gospode in dečke iz svoje lastne delavnice. Zagotavljam prav solidno postrežbo po primernih cenah in prosim cenjenih naročil. Z velespoštovanjem. Franc ZWERLIN, Maribor Krog, Aleksandrova cesta 28

OTVORITEV! Čast mi je naznaniti cenj. občinstvu iz Maribora in okolice, da sem s 1. junijem t. l. zopet otvoril svojo manufakturno trgovino v Gosposki ulici št. 11 (hiša g. Frangescha). V upanju, da bom vžival tudi nadalje zaupanje svojih cenj. odjemalcev, beležim s odličnim spoštovanjem. Felix Skrabl. 447

VINSKE STEKLENICE kupi po najboljši ceni slavnate omote Veletrgovina vina PUGEL & ROSSMANN, MARIBOR, Trg svobode. 415

Apno! iz Zagorja ravnokar dešlo. — V zalogi tudi razni izdelki iz cementa. C. PICKL, MARIBOR. Volksgartenstrasse 27. 404

Gospodarska Zadržga za Prekmurje, Murško polje in Slovenske gorice, F. Z. Z. Z. prodaja: razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje deske, stavbeni les in poljedelske stroje. Kupuje pšenico, žito, koruzo ajdo, proso, oves, kože vse kmetске pridelke. Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev. Pravico kupovati in prodajati zadržgi imajo samo člani. Novi člani se sprejemajo v zadržni pisarni zadržge v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah. Zadržne trgovine sov: Gornji Radgoni, Murški Soboti, Dolnji Lendavi, Beltincih, na Cankovi, Križevcih, pri Ljutomeru, Radgoni.

Zahvala. 533-484. Povodom prebricke izgube naše drage hčerke MICIKE KRALJ izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, zlasti č. duhovščini, vsem gospodičnam, katere so ranjko neumorno obiskovale, ji izkazale mnogo ljubavi, ji darovale neštevilno šopkov ter jo spremlje na zadnji poti, našo najpriščnejšo zahvalo. Drago ranjko priporočamo v molitev in blag spomin! Slov. Bistrica, dne 18. junija 1920. Žalujoča obitelj Kralj.